

Květinův den v akademii v Praze

(fia) – Počátkem září se konal již XI. ročník Mezioborového semináře mladých farmakologů a toxikologů Květinův den 2020, a to ve velkém sále Domu zemědělské osvěty, na půdě České akademie zemědělských věd. Informovala o tom Česká akademie zemědělských věd (ČAZV). Letošní ročník proběhl při příležitosti významného životního jubilea, 90. narozenin profesora Jaroslava Květiny, který obdržel od předsedy organizačního výboru konference a zároveň předsedy Odboru veterinárního lékařství ČAZV Pavla Suchého a ředitelky ČAZV Hany Urbancové plaketu ČAZV s poděkováním za přínos v oblasti veterinární medicíny.

Program konference zahájil předseda Odboru veterinárního lékařství ČAZV Pavel Suchý, který přivítal všechny návštěvníky konference a poděkoval za účast i v této problematické době spojené s epidemiologickou situací. Ředitelka Urbancová poděkovala za možnost zapojení ČAZV jako spoluorganizátora této významné konference. Účastníci konference mohli během bohatého programu vyslechnout celkem osm přednášek na nejrůznější témata spojená s humánní i veterinární farmakologií a toxikologií, po kterých následovala bohatá diskuse všech zúčastněných. Diskutovanými tématy byl zejména vývoj nových krycích materiálů pro hojení ran využitelných v humánní i veterinární praxi, využití HPLC ke stanovení vybraných antibiotik v plazmě a tkáních brojerů a testování protizánětlivých, protinádorových a antioxidačních vlastností nově izolovaných přírodních látek. Na závěr diskuse vystoupil ředitel Výzkumného ústavu ve-

terinárního lékařství v Brně prof. MVDr. Alfred Hera, CSc., který velmi ocenil průběh konference, a to zejména ve vztahu k prezentovanému využití pokusných zvířat pro preklinické testování nově vyvíjených humánních i veterinárních léčiv. V průběhu celé akce probíhala také prezentace všech 11 vydávaných časopisů ČAZV, především pak časopisu Veterinární medicína, který je publikován již od roku 1956.

Zástupci ČAZV pogratulovali profesoru Květinovi k jeho významnému životnímu jubileu.

Prof. RNDr. Jaroslav Květina, DrSc., dr.h.c., FCM., se narodil 19. května 1930 v Račiněsvi na Podřipsku v učitelské rodině. V letech 1941–1949 absolvoval gymnázium v Praze-Michli. Po maturitě začal studovat farmacii na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy a po zrušení tohoto studia v Praze dostudoval a v roce 1953 promoval na Masarykově univerzitě v Brně. Již v průběhu pražského studia se snažil proniknout do experimentální vědy,

Profesor Jaroslav Květina oslavil významné životní jubileum (vpravo) a pogratuloval mu i předseda Odboru veterinárního lékařství ČAZV Pavel Suchý

Foto ČAZV

v Purkyňově ústavu na katedře farmakologie působil jako studentská vědecká síla a později jako pomocný asistent. Po promoci byl vybrán v konkurzním řízení na post vědeckého aspiranta na pražské lékařské fakultě, tehdejší „kádrovací“ manýry však vetovaly jakoukoliv jeho vědeckou perspektivu. Díky neodvolatelné absolventské umisťovací komisi skončil ve zdravotnickém

terénu na Ostravsku. Po půldruhém roce Květinův ostravský exil skončil zásluhou prof. MUDr. Vojtěcha Grossmanna, přednosty farmakologického ústavu na královéhradecké lékařské fakultě. Od té doby je Květinovo vysokoškolské a vědecké působení spojeno s tímto východočeským městem. Na tamní lékařské fakultě zastával nejprve funkci odborného asistenta, později do-

centa a po několika letech vedoucího katedry. V letech 1966–1969 působil v zahraničí, nejprve ve Farmakologickém institutu Mario Negri v italském Miláně a následně jako visiting professor na Lékařské fakultě Nihon univerzity v japonském Tokiu. V roce 1969 vznikla v Hradci Králové Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy. Květina je jejím uznávaným zakladatelem. Byl jejím prvním a po dvacet let působícím děkanem. Po té, co byl zvolen akademikem Československé akademie věd, se mu v roce 1985 podařilo založit a vybudovat akademický Ústav experimentální biofarmacie se sídlem v Hradci Králové. V čele této instituce stál až do roku 2007. Od vzniku brněnské Farmaceutické fakulty Veterinární a farmaceutické univerzity v roce 1992 byl po více než dvě desetiletí jejím externím profesorem a garantem výuky farmakologie a toxikologie. Ve svých devadesáti letech zůstává i nadále věren své experimentální farmakologii a zkoumá jako člen Gastroente-

rologické kliniky hradecké Fakultní nemocnice. Prof. Květina je pokládán za tuzemského zakladatele srovnávací farmakokinetiky (studia přeměn léčiv v organismu). Zabývá se zejména problematikou racionalizací přenosu experimentálních farmakologických dat do klinické praxe. K jedné z jeho nejvýznamnějších zásluh patří vytvoření koncepce klinické farmacie jako nového vědního a zdravotnicko-praktického oboru. Je tak uznávaným tvůrcem této specializace v celoevropském kontextu. Je autorem a spoluautorem více než 300 publikací, desítek monografií a vědecko-popularizačních statí, kterými výrazně ovlivnil rozvoj humánní i veterinární farmakologie. Kromě spontánních projevů úcty se profesoru Květinovi dostalo a dostává řada formálních vysokých ocenění, je čestným členem řady univerzitních a vědeckých institucí, nositelem mezinárodních medailí, laureátem Purkyňovy ceny jako jednoho z nejvyšších uznání v lékařských vědách. ■

Od přípravy rukopisu k jeho publikaci

(fia) – V září se konal ve Velkém sále Domu zemědělské osvěty workshop „Píšeš? Publikuj! Aneb od rukopisu k publikaci“ pořádaný Českou akademií zemědělských věd (ČAZV). Podle organizátorů byl workshop určen především zástupcům vysokých škol, univerzit a výzkumných institucí působících v oblasti výzkumu. Jeho cílem bylo informovat začínající i zkušené autory vědeckých článků o jednotlivých časopisech vydávaných ČAZV, o důležitých aspektech přípravy rukopisu před zasláním do redakce, o podmínkách a průběhu recenzního řízení, a také o používaném elektronickém redakčním systému. V nepo-

slední řadě se také workshop zaměřil na bibliometrii v hodnocení výzkumu a na recentní nastavení Metodiky 2017+.

Redaktorka časopisu Agricultural Economics Ing. Vendula Pospíšilová, Ph.D., v krátkosti shrnula historii vydávání vědeckých časopisů ČAZV a představila jednotlivé časopisy, které ČAZV vydává, jejich zaměření, editory a zařazení ve světových databázích. Všechny časopisy ČAZV jsou vydávány v režimu Open Access a tato unikátní kolekce pokrývá tematicky celou oblast zemědělského výzkumu. Prof. Ing. Aleš Lebeda, DrSc., editor časopisu Plant Protection

Science, shrnul ve svém vystoupení historii vývoje vědeckých periodik a jejich současný mohutný rozvoj. Ve světě vychází zhruba 30 tisíc vědeckých časopisů, 12 tisíc z nich je registrováno v databázích Web of Science (WOS). Prof. Lebeda zmínil peer review proces jako nezbytnou součást redakčních procesů. Vyzdvihl také důležitost reprodukovatelnosti a opakovatelnosti poznatků publikovaných ve vědeckých časopisech. Jako základní faktory podmiňující přijetí článku do recenzního řízení označil mimo jiné přesnost a srozumitelnost formulací vědeckých textů. Zmínil také

úskalí a chyby při psaní. Redaktorka časopisu Czech Journal of Food Sciences Ing. Marta Stárová, Ph.D., informovala posluchače o jednotlivých fázích životního cyklu článku od jeho vložení do redakce až po publikování a seznámila přítomné s tím, jak napomoci tomu, aby doba od vložení rukopisu do redakce až k jeho publikování byla co nejkratší. Redaktorka časopisu Veterinární medicína Ing. Helena Smolová, Ph.D., hovořila o zákonitostech zpracování literárních rešeršů, včetně uvedení mnoha praktických rad. Seznámila posluchače s požadavky, které jsou na autory kla-

deny při zpracování metodiky, přičemž kladla důraz na důležitost správnosti a jednoznačnosti při jejím popisu a také při zpracování datových souborů. Vedoucí oddělení redakce Ing. Eva Karská dále seznámila účastníky workshopu s elektronickým redakčním systémem používaným v redakci časopisů ČAZV. Zmínila jeho hlavní funkce, včetně vizuálních ukázek, a cíle jeho dalšího rozvoje.

Předseda Vydavatelské rady ČAZV a odborného panelu Agricultural and Veterinary Sciences Rady pro vědu a výzkum prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D., na závěr přednesl příspěvek za-

měřený na funkci bibliometrie v hodnocení výzkumu. Představil Metodiku 2017+, její jednotlivé moduly a pokrytí hodnocení jednotlivými panely. Zmínil hodnocení výzkumných organizací prostřednictvím bibliometrické analýzy, využití nástroje AIS (Article Influence Score), důraz kladený na publikování ve vyšších kvartilech a také ukázal na určitá úskalí této metodiky.

ČAZV bude realizovat další navazující publikační workshopy, mimo jiné zaměřené pro studenty doktorských studijních programů a mladé výzkumné pracovníky. ■

Zveřejněny nové hodnoty impakt faktorů

(fia) – V červnu 2020 byly zveřejněny nové hodnoty impakt faktorů (IF) vědeckých časopisů České akademie zemědělských věd (ČAZV). Vývoj IF je pro časopisy ČAZV stabilní, u části časopisů došlo k výraznému růstu jeho hodnoty, u některých časopisů hodnoty IF mírně poklesly. Informovala o tom ČAZV.

ČAZV je největším vydavatelem impaktovaných vědeckých zemědělských časopisů v České republice, díky kterým cíleně propaguje transfer výsledků výzkumu do praxe, což je jeden z hlavních cílů

akademie daných zřizovací listinou. ČAZV vydává celkem jedenáct vědeckých časopisů, z nichž devět má udělen impakt faktor (Web of Science – WoS). Časopisy jsou indexovány i v celé řadě dalších významných světových databází (například Scopus, Google Scholar, CrossRef). Časopis Plant, Soil and Environment vedený prof. Vaňkem je přitom dlouhodobě umístěn ve druhém kvartilu kategorie „Agronomy“ databáze WoS.

Za odbornou a vědeckou kvalitou vydavatelské činnosti, odbor-

ný a vědecký rozvoj jednotlivých časopisů, to znamená získání impakt faktoru u neimpaktovaných časopisů, udržení a zvyšování impakt faktoru časopisů, zvyšování kvality časopisů, či dodržování etického kodexu odpovídá nejen předseda představenstva ČAZV prostřednictvím předsedy vydavatelské rady, ale v první řadě jednotlivé redakční rady, v čele se jmenovanými editory. V průběhu roku 2019 byla jmenována novou editorkou časopisu Czech Journal of Food Sciences (CJFS) prof. Ing. Kate-

řina Demnerová, CSc. Ke konci roku 2019 byli náměstkem ministra zemědělství jmenováni noví editoři časopisu Reserch in Agricultural Engineering prof. Dr. Ing. František Kumhála a časopisu Journal of Forest Science prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc. „Věřím, že společnými silami dospějeme k dalšímu zvýšení hodnoty impakt faktorů a umístění většího počtu našich časopisů v prvních dvou kvartilech. Zájem autorů publikovat v časopisech ČAZV neustále roste, počty článků zaslaných do redakce narůs-

tají, věřím, že tento trend bude pokračovat i nadále“, uvedla ředitelka ČAZV Ing. Hana Urbancová, Ph.D.

V současné době podle ní dochází na ČAZV díky aktivnímu jednání vydavatelské rady k řadě změn, které napomáhají jak k plnění legislativních opatření, tak ke zlepšení vydavatelské činnosti a redakční práce. V uplynulém roce byla například zavedena možnost registrace ORCID čísel autorů článků v redakčním systému a jejich zveřejnění u jména autora v online publikovaném

článku. Velkým úspěchem v roce 2019 bylo zařazení časopisu Journal of Forest Science do Core Collection Web of Science v rámci databáze Emerging Sources Citation Index. Časopis je nyní ve sledování a čeká na přidělení Impakt faktoru.

„Své výsledky výzkumů můžete publikovat ve vědeckých časopisech ČAZV, které pokrývají širokou škálu zemědělských oborů. Neváhejte se podívat na webové stránky časopisů www.agriculturejournals.cz,“ zdůraznila Urbancová. ■